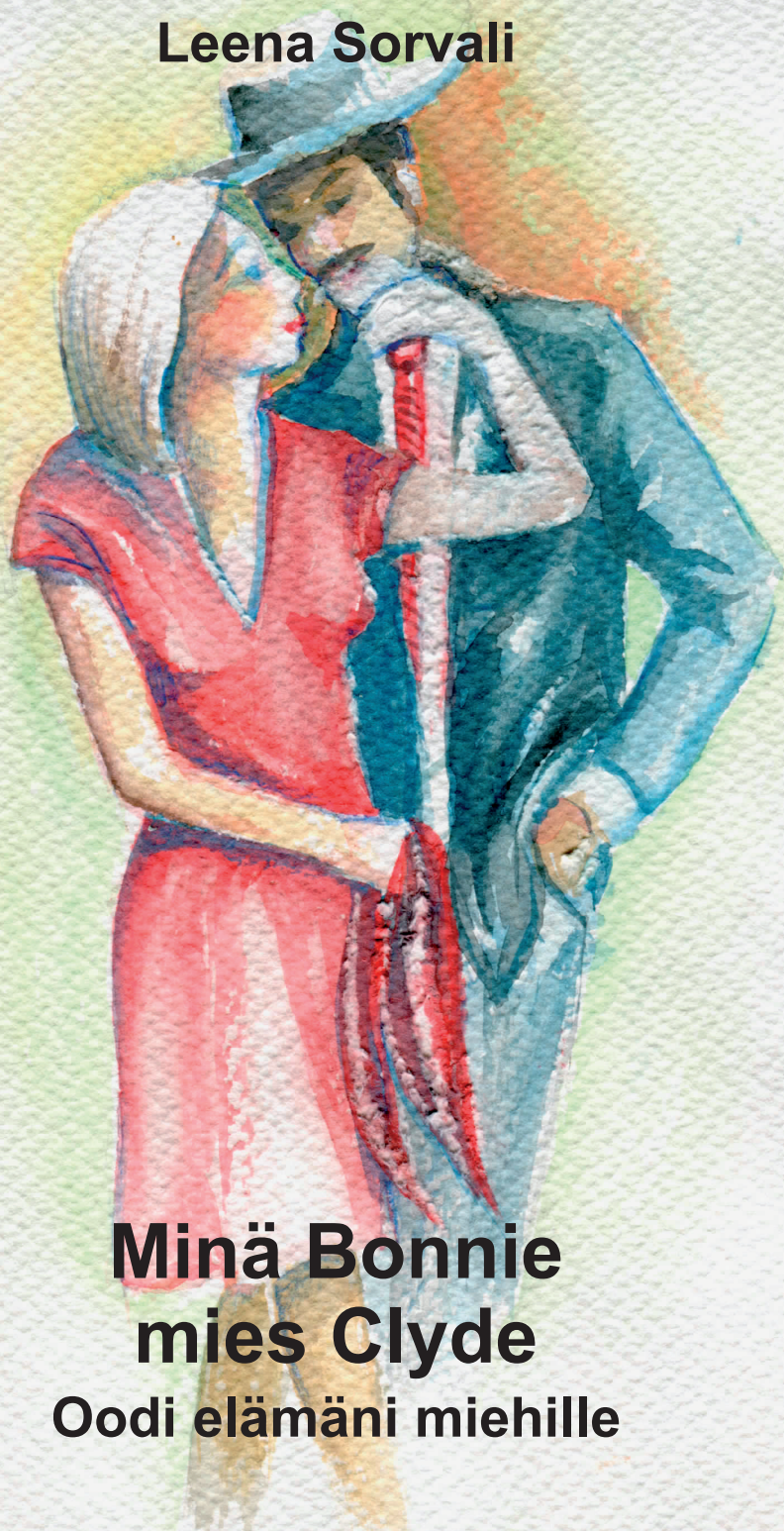

Leena Sorvali

**Minä Bonnie
mies Clyde**
Oodi elämäni miehille

Leena Sorvali

Minä Bonnie
mies Clyde

Oodi elämäni miehille

Minä Bonnie - mies Clyde

**Kertomuksia matkastani
miesten maailmassa**

2017 Leena Sorvali

Kansi: Sinikka Murto

Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-951-568-796-8

Bonnie & Clyde, minä ja Micke. Kuva ponnahti esiin, kun etsin työhuoneeni kaapista yhtä vanhaa dokumenttia. Se pani muistot kiertoon. Korvissani alkoi soida:

*Hei, siitä on kauan
Kun sä katosit öihin
Hävisit pois
Pimeisiin töihin
Noihin kiemuroihin,
joihin palaan nyt
Tai milloinkaan
Hei siitä on kauemmin vielä
Kun me sovittiin että meistä kumpikaan ei
Virran mukana uisi, antautuisi
Muistatsä?*

Balladi on Arthur Pennin vuonna 1967 ohjaamasta rikos-elokuvasta Bonnie ja Clyde, joka pohjasi tositapahtumiin. Vaikka elokuva kertoikin kolmekymmenluvun lamavuosien tapahtumista, niin näkökulma oli tekoaikansa mukainen. 1960-luvun seksuaalinen vapautuminen heijastui tässäkin elokuvassa.

Se kuuskytluku oli muutenkin hurjaa aikaa. Silloin vallattiin Vanha ylioppilastalo ja osoitettiin mieltä Tehtaankadulla, kun Varsovan liiton joukot miehittivät Prahan ja Tsekkoslo-

vakian muut tärkeät kaupungit vuonna 1968.

Viesti oli: elämä on performanssi. Vapauden saavutti vain vapautumalla.

Siinä ilmapiirissä underground-liikehdintää ruokkiva vastakulttuuri ja rauhanliike nivoutuivat yhteiseksi auktoriteetteja vastustavaksi rintamaksi. Sekin yksi siemen rakkauden kesälle, jonka yksi isoin vetovoimatekijä oli musiikki.

Uusi aika - vapaus - heijastui myös minun elämäni kuuskytluvun Helsingissä aloitellessani uraani mainosmaailmassa. Työnantaja valitsi minut kampanjassaan Bonnien osaan. Bonnien sisäinen runotyttö ja Clyden herrasmiesmäisyys olivat seikkoja, jotka tekivät parista sympaattisen. Hyväksyin roolini.

Kuvaa katsellessani aloin miettiä elämäni taustoja ja oivalsin, miten merkittävästi miehet olivat vaikuttaneet elämäni kulkuun sen eri käänteissä. Kaivoin esiin mustakantisen vihkon, johon olin vuosien varrella kirjannut ajatuksiani.

Miehet muovasivat minusta itsenäisen ja rohkean naisen. Vahvat eväät tähän kasvuun sain jo lapsuudessa ja ennen kaikkea kannustavalta ja ymmärtäväiseltä isältäni.

Isä minun joka olet taivaassa

Isä kuoli Etelä-Saimaan keskussairaalassa aasialaisen influenssan jälkiseuraamuksiin viidenkymmenenseitsemän vuoden ikäisenä. Minä olin samaan aikaan saman epidemian kourissa yli neljäkymmenen asteen kuumeessa. Katselin katonrajasta alhaalla sängyssä makaavaa itseäni.

- Jumalani, anna isän vielä elää, rukoilin. - Teen mitä vaan tahdot, jotta saisin pitää isäni.

En päässyt saattamaan isää hänen viimeiselle matkalleen Etelä-Saimaan Keskussairaalasta kohti Nastolaa. Hakalin koulun opettajat ja oppilaat muodostivat kunniakujan Keskussairaalankadulle ruumisauton lähtiessä sairaalasta.

Isän kuolema veti veljeni Teemun ja minut hiljaisiksi ja kosketti syvästi meitä molempia. Kun surutieto tuli, Teemu meni pihalle. Ei puhunut mitään, mutta hänen silmistään näin hänen itkeneen.

Minun sydämeni murtui. Olin menettänyt elämäni tärkeimmän ihmisen. Pyöräilin isältä saamallani crescentillä Saimaan kanavalle ja mietin, ajanko sillä samantien kanavaan. Sisälläni kasvoi viha Jumalaa kohtaan, joka ei ollut kuunnellut rukouksiani ja kapina kaikkea kohtaan. En osannut tehdä surutyötä, eikä kukaan osannut auttaa tai neuvoa minua. Ei siihen aikaan.

Sen jälkeen olen hypännyt Isä meidän -rukouksessa laukseen ”Tapahtukoon sinun tahtosi” yli.

Suruissani kirjoitin isän raamatun tyhjälle sivulle:

Isälle!

Tämä Raamattu on sinun Isä.

*En koskaan, en koskaan
unohda Sinua.*

*Sinä olet maailman paras isä,
niin hyvä ja hellä ja
aina ajetellut
meidän parastamme.*

En tahdo elää ilman Sinua.

*Jälleennäkemisen toivossa
Sinun pieni tyttäresi.*

Koska Jumala ei kuunnellut minua, hylkäsin hänet. Katkeeraus ja viha täyttivät sydämeni.

Isä oli lämmin, ymmärtäväinen ja kannustava isä. Sellaisen isän soisin kaikille lapsille. Kun hän kuoli, olin neljäntoista. Liian varhain.

Isällä oli taivaaniniset silmät, korkea otsa ja lempeä hymy. En ole koskaan nähnyt kellään muulla niin sinisiä silmiä.

Isä syntyi vuonna 1900 Säkkijärvellä maanviljelijäperheeseen. Kunnassa asui tavanomaista karjalaista talonpoikaisväestöä. Elinkeinoina olivat maatalous ja kalastus. Aiemmin 1800-luvulla oli myös ollut laivanrakennusta, ja säkkijärveläinen puukäsityötaito oli voimissaan.

Säkkijärvellä käytiin rajuja taisteluja neuvostoarmeijan noustua maihin Viipurinlahden jäätä pitkin. Talvisodan päät-

täneessä Moskovan rauhansopimuksessa vuonna 1940 pieni osa siihenastisen Säkkijärven alueesta pysyi Suomessa, suurin osa jäi Neuvostoliitolle. Suomi valtasi jatkosodan alussa menettämänsä alueet takaisin lähes kokonaan, mutta joutui luovuttamaan ne jälleen sodan päätyttyä syksyllä 1944. Suomen puolelle jäänyt alue liitettiin Ylämaan ja Miehikkälän kuntiin.

Säkkijärven polkasta tuli Viipurin pelastaja. Jatkosodassa venäläiset laittoivat Viipuriin radiomiinoja, jotka oli viritettu laukaistavaksi tietyllä taajuudella. Miinat räjähtivät jouduttuaan resonanssiin, jos radiotaajuudella soitettiin tietty kolmisointu; jokaisessa miinassa oli kolme äänirautaa, jotka värähtelivät tietyillä, kullekin miinalle yksilöllisillä taajuuksilla. Vihollisen tavoitteen estämiseksi ruvettiin soittamaan Säkkijärven polkkaa yhtäjaksoisesti, jotta vihollisen käyttämä kolmisointujen taajuus saatiin "sekoitettua" käyttökelvottomaksi. Säkkijärven polkkaa soitettiin katkeamattomasti noin tuhatviisisataa kertaa. Näin uusi Viipurin pamaus saatiin estetyksi.

Opintie vei isän ensin Viipuriin ja sieltä ylioppilastutkinnon jälkeen Sortavalan seminaariin, josta hän hospitanttitodistuksen saatuaan toimi ensin opettajana Johanneksen Kaijalan ja Vuoksenrannan Oravankydön kansakouluissa. Nastolan Pyhäntaan kansakoulun opettajaksi hänet valittiin riitaisten vaiheiden ja useiden eri opettajien jälkeen vuonna 1926. Niistä ja myöhemmistä Pyhäntaan ajoista tiedän vain, mitä minulle on kerrottu.

Minä synnyin jatkosodan aikana Pyhäntaan koululla. Lahden pommituksia pelättiin, joten vanhempani katsoivat kotisynnytyksen turvallisimmaksi ja kutsuivat äidin tädin, Hanna-kätilön avustamaan maailmaan tuloani. Koulu sijaitsi korkean mäen päällä, Kivijärven rannalla ja viidentoista

kilometrin päässä Lahdesta.

Isä oli eläinrakas. Vanhempien sisarusteni lemmikkinä oli possu, joka kulki kauppaankin heidän perässään. Saksanpaimenkoira Jeri puolestaan vahti, että lapset pysyivät turvassa kyykäärmeitä kuhisevalla koulumäellä ja yritti pelastaa äidin tämän lähdettyä uimaan. Vetä uimalakista takaisin rannalle. Saattoipa isä kanoja ja mehiläisiäkin kasvattaa, sillä löysin hänen kirjakokoelmastaan niiden hoitoa koskevia opaskirjoja.

Isä toimi jatkosodan aikoihin Nastolan suojeluskunnan paikallispuhdistusosastona. Joku väitti isän tulleen luokkaan suojeluskuntapuvussa. Siitä seurasi sellainen vaino, että vanhempani päättivät muuttaa Raumalle. Kotona ei kerrottu, mitä tapahtui. Jälkeenpäinkään ei asiasta puhuttu, enkä olisi osannut kysyäkään. Se oli vaikenemisen aikaa.

*“Elin uutta vapautta kuin viimeistä päivää.
Romukoppaan kaikki vanha ajattelu, uskomuk-
set ja tavat. Me uudistamme tämän maan!*

*Otimme kaiken irti siitä, mistä ennen olinmme
jääneet paitsi. Vapaudesta, rakkaudesta,
ruuista ja juomista.*

Make Love Not War! All You Need is Love!”

Lauran ensimmäinen muistikuva Raumalta on, kun äiti sieppasi hänet pinnasängystä, kietoi filttiin ja kantoi Syvärauman koulun perunakellariin. Hän oli silloin tuskin edes kahdenikäinen. Toinen vahva muistikuva on Lauritsalalan Hakalista, jossa hän yritti esittäytyä pihan lapsille: - San snää mnuu Lauraks, miks mnää san snää? Parin viikon kuluttua Laura jo uskalsi uudelleen: - Hei mie oon Laura ja tult Raumalt, haluat sie leikkii miun kanssain?

Lauran isä kuoli, kun hän oli neljäntoista. Hän menetti elämänsä tärkeimmän ihmisen. Laura pyöräili isältä saamallaan Crescentillä Saimaan kanavalle ja mietti, ajaako sillä samantien kanavaan. Äiti oli menettänyt elämänhalunsa ja edessä oli muutto Nastolaan. Lauran piti ryhtyä tukemaan äitiä ja kasvaa aikuiseksi.

Suurin muutos Lauran elämässä tapahtui, kun hän muutti kuuskytluvun kuohuvaan Helsinkiin. Se oli hurjaa aikaa. Uusi aika - vapaus - heijastui myös Lauran elämään hänen aloittellessaan uraansa mainosmaailmassa. Työnantaja valitsi hänet mainoskampanjassaan Bonnien osaan. Bonnien sisäinen runotyttö ja Clyden herrasmiesmäisyys olivat seikkoja, jotka tekivät parista sympaattisen. Laura hyväksyi roolinsa.

Maailma oli silloin miesten. Miehet muovasivat Laurasta itsenäisen ja rohkean naisen. Vahvat eväät tähän kasvuun hän sai jo lapsuudessa ja ennenkaikkea kannustavalta ja ymmärtäväiseltä isältään.

Elämä antoi ja otti. Uran ollessa huipussaan Laura joutui tekemään vaikean valinnan: San Francisco vai avioliitto. Hän irtisanoi itsensä kaikesta siihen asti saavuttamastaan - ilman minkäänlaisia tietoja tulevaisuudestaan - ja muutti miehen perässä Lahteen.

Tuli ero ja oma yritys, jossa sukset menivät ristiin kollegan kanssa, Uusi yhden naisen yritys ja uusi mies, joka meni kesken kaiken kuolemaan. Tuli petollinen rakastaja sekä mies, joka ripus-
tautui Lauraan niin, että häntä alkoi ahdistaa.

